

Trasa nr 5: Z Ozimka nad stawy w Utracie i do Izbicka

ROWEREM WOKÓŁ OZIMKA

Trasa nr 5: Z Ozimka nad stawy w Utracie i do Izbicka (32,2km)

Łatwa, rekreacyjna trasa prowadząca rzadziej uczęszczanymi szlakami rowerowymi. Wycieczka spodoba się szczególnie miłośnikom natury. Sporo na niej leśnych odcinków, a stawy w Utracie to doskonałe miejsce na obserwacje ptaków wodnych i drapieżnych. Na trasie miniemy też dawne grodzisko średniowieczne, a w Izbicku odwiedzimy ciekawy pałac.

MAPA TRASY:

https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=18ayQQdXVK9I_EuRzL_CRja8nC29LfUhm&usp=sharing

CIEKAWY MIEJSCA NA TRASIE

Zabytkowy most żelazny w Ozimku

Najstarszy żelazny most wiszący w Europie kontynentalnej. Oddano go do użytku w 1827 roku. W całości został wykonany w miejscowej Hucie Małapanew. Składa się z 1600 części. Wszystkie zostały wykute ręcznie. Waga konstrukcji to 55 ton, długość przęsła to 28,6 m, a rozpiętość pylonów – 31,5 m. Most stoi w samym centrum miasta, tuż za Parkiem Hutnika. Tuż obok mostu, przy śluzie stoi budynek Muzeum Hutnictwa.

Huta Mała Panew i Muzeum Hutnictwa w Ozimku

Huta Małapanew jest najstarszą działającą hutą w Polsce. Jej historia sięga czasów króla pruskiego Fryderyka II, który w 1753 r. podpisał rozkaz o jej utworzeniu. Uruchomiono ją w 1789 roku i w początkowej fazie jej istnienia produkowano tu niezwykle nowatorskie konstrukcje mostów. Jednym z nich jest najstarszy żelazny most w Europie kontynentalnej, który łączy brzegi przepływającej obok huty Małej Panwi. W czasach II wojny światowej huta stała się zbrojownią produkującą na potrzeby wojskowe. Po II wojnie światowej nastąpił największy rozwój huty, a wraz z nią całego Ozimka. Tuż przy hucie, nieopodal zabytkowego mostu stoi budynek Muzeum Hutnictwa. Oprócz archiwaliów huty można tu obejrzeć wyprodukowane w niej piece, wyroby użytkowe, garnki, naczynia, wyroby artystyczne i sakralne, płaskorzeźby, plakiety, a nawet monety i numizmaty. Muzeum otwarte jest w soboty w godz. 10-14 i niedziele w godz. 13-17.

Kościół i dawny cmentarz ewangelicko-augsburski w Ozimku

Parafia ewangelicka istnieje w Ozimku od 1768 roku. Przez pierwsze 50 lat funkcjonowała bez swojego kościoła, a nabożeństwa odbywały się w nieistniejącym już tzw. „zameczku”, gdzie urządzono salę modlitwy. Budowę obecnego kościoła zakończono w 1821 roku. Nie posiadał on jeszcze wieży, a obok niego stała drewniana dzwonnica. Wieżę dobudowano dopiero w 1860 roku, przenosząc do niej dzwony. Tuż obok kościoła znajduje się niewielki park, który powstał w miejscu dawnego cmentarza ewangelickiego. Grzebano tutaj pracowników huty oraz mieszkańców przyhutniczych osiedli. W latach powojennych cmentarz uległ całkowitej dewastacji, a w latach 60-tych XX wieku został zlikwidowany. Na centralnym skwerze parku stoi metalowa makietka zabytkowego, ozimskiego mostu. Tuż obok parku znajduje się nowy cmentarz, na którym pochowany jest założyciel huty w Ozimku, Johann Georg Rehdanz.

Wyspa Rehdanza w Ozimku

Park miejski na południowym brzegu Małej Panwi, naprzeciw głównego wejścia do huty Mała Panew. Nosi imię założyciela królewskiej huty w Ozimku – Johanna Georga Rehdanza. Pierwsze alejki spacerowe z ławkami powstały tu w 1803 r. Sfinansowano je z dobrowolnych składek pracowników huty. Później postawiono w parku kręgielnię, strzelnicę, ptaszarnię oraz kilkanaście pomników postaci ważnych dla przemysłu hutniczego. Niestety podczas II wojny światowej park został doszczętnie zniszczony. Dziś jest to miejsce plenerowych imprez i wypoczynku mieszkańców miasta. W parku znajduje się muszla koncertowa, wiata piknikowa, plac zabaw, oraz przystań kajakowa, na której kończą się spływy Małą Panwią z Kolonowskich.

Lasy Stobrawsko-Turawskie

Obszar chronionego krajobrazu, lasy występujące w gminach: Ozimek, Turawa, Chrzastowice, Murów, Popielów, Łubniany. Są one pozostałością Puszczy Śląskiej. Znajdziemy tu bory wilgotne, mieszane i świeże z przewagą drzewostanu sosny. Występuje tu kilka florystycznych rezerwatów przyrody.

Kaplica św. Liboriusa Biskupa w Krzyżowej Dolinie

Niewielka neogotycka kaplica zbudowana z czerwonej cegły. Znajduje się we wschodniej części wsi, lekko schowana w podwórku. Tuż obok znajduje się plac zabaw.

Stawy w Utracie

To siedem stawów rybnych położonych obok siebie i oddzielonych wąskimi groblami. Doskonałe miejsce do obserwacji ptactwa wodnego. Występują tu m.in. łąbędzie, kormorany, dzikie kaczki, perkozy, łyśki i czaple.

Kopiec kreta - dawne grodzisko średniowieczne

Wyraźne, okrągłe wzniesienie porośnięte jest dziś drzewami. Wokół widać pozostałość dawnej fosy. Wykopaliska archeologiczne potwierdziły istnienie w tym miejscu grodu we wczesnym średniowieczu grodu. Miejsce to znajduje się przy północnym wjeździe na stawy utrackie.

Pomnik przyrody - źródło wody

Leżące nieopodal stawów w Utracie, przykryte niewielkim, drewnianym domkiem źródło słynie z niezwykle czystej wody. W dawnych czasach okoliczni mieszkańcy wykorzystywali ją do produkcji masła.

Pałac w Izbicku

Pierwszy pałac stanął w Izbicku w XVI wieku. Później kilkakrotnie spłonął w pożarach i za każdym razem był odbudowywany w innym stylu, ostatnim razem w stylu klasycystycznym. Przy bramie wjazdowej możemy podziwiać dwa kamienne dziki, które są częścią herbu rodu Strachwitz zasłużonego dla okolicy. Park przy pałacu to 11-hektarowy ogród pełen starych drzew i rzadkich krzewów. Dziś jest tu hotel i ośrodek konferencyjny, w którym w 2011 r. obradowała Grupa Wyszehradzka.

OZIMEK - IZBICKO

przez Borycz (15,5 km)

OZIMEK (ul. Wyzwolenia - ul. Kolejowa - ul. Daniecka - ul. Robotnicza) - **NOWA SCHODNIA** - **ŻÓŁTY SZLAK ROWEROWY** - **KRZYŻOWA DOLINA** (ul. Opolska - ul. Powstańców Śląskich) - **NIEBIESKI SZLAK ROWEROWY** - **BORYCZ** - **NIEBIESKI SZLAK ROWEROWY** - **STAWY W UTRACIE** - **IZBICKO, PARK**

Wycieczkę rozpoczynamy nieopodal **zabytkowego mostu żelaznego** w centrum Ozimka. Kierujemy się na wschód, **ul. Wyzwolenia** i na pierwszym skrzyżowaniu skręcamy w prawo, w **ul. Kolejową**, którą dojeżdżamy do **stacji**. Za nią przejeżdżamy przez **przejazd kolejowy** i jedziemy cały czas prosto, **ul. Daniecką**, przejeżdżając po chwili przez niewielki fragment **Nowej Schodni**. Tu na rozwidleniu skręcamy łagodnie w lewo i wjeżdżamy do lasu, by na pierwszym skrzyżowaniu skręcić znów w lewo, w stronę **Krzyżowej Doliny**. Jedziemy rzadko uczęszczaną asfaltową szosą, którą biegnie **żółty szlak rowerowy**. Na skrzyżowaniu w **centrum Krzyżowej Doliny** skręcamy w prawo, zamieniając żółty szlak na **niebieski**. Będzie nam on towarzyszył do stawów w Utracie. Jedziemy główną ulicą wioski, mijając przydrożną kapliczkę, a kawałek za nią lekko schowaną w podwórku po lewej stronie **Kaplicę św. Liboriusa Biskupa**. Na końcu Krzyżowej Doliny, na **rozwidleniu z krzyżem** jedziemy w lewo i wjeżdżamy do lasu. Jedziemy cały czas prosto, **niebieskim szlakiem**,

niecałe 3 km i wyjeżdżamy z lasu do **Boryczy**. Przejeżdżamy prosto przez wioskę i okalające ją łąki i po chwili dojeżdżamy na skraj **lasu otaczającego stawy w Utracie**. Mijamy skrzyżowanie kilku szlaków rowerowych i jedziemy dalej niebieskim, który kończy się 300 m. dalej, w lesie. W miejscu tym w prawo odchodzi czarny szlak, którym biegnie skrót naszej trasy do drogi Izbicko-Krośnica. Jadąc nim ok. kilometr, dojeżdżamy do skrzyżowania, z którego skręcając w lewo możemy dotrzeć nad **Kopiec Kreta** czyli **dawne grodzisko średniowieczne** i dalej nad stawy. Z kolei skręcając w prawo, 300 metrów dalej dojedziemy do **pomnika przyrody - źródła wody**.

Jadąc główną trasą wycieczki od skrzyżowania, na którym czarny szlak skręca w prawo, kierujemy się prosto. Po chwili przejeżdżamy pomiędzy dwoma schowanymi za drzewami stawami. Około kilometra dalej droga zakręca po łuku w lewo i dojeżdża do leśnego skrzyżowania, na którym skręcamy w drugą drogę w prawo. Jadąc cały czas prosto, docieramy na skraj lasu, gdzie skręcamy w lewo. Po chwili skręcamy w prawo i dojeżdżamy do **parku w Izbicku**. Tu możemy odpocząć przed drogą powrotną. Warto też odwiedzić **pałac**, w którym jest obecnie hotel i restauracja.

IZBICKO - OZIMEK

przez Krośnicę (16,7 km)

IZBICKO, PARK - CZARNY SZLAK ROWEROWY - UTRATA - KROŚNICA (ul. Wiejska - ul. Szkolna) - **KRZYŻOWA DOLINA** (ul. Powstańców Śląskich - ul. Opolska) - **ZÓŁTY SZLAK ROWEROWY - NOWA - OZIMEK** (ul. Daniecka - ul. Kolejowa - ul. Wyzwolenia)

Całą drogę powrotną do Ozimka pokonujemy rzadko uczęszczanymi asfaltowymi drogami. Z **parku w Izbicku** kierujemy się **czarnym szlakiem rowerowym** na północ, w stronę **Krośnicy**. Po drodze mijamy **Utratę**, za którą czarny szlak odbija w prawo, nad stawy, a my jedziemy dalej asfaltową szosą. Na kolejnym skrzyżowaniu skręcamy w prawo, do **Krośnicy**. Jedziemy do centrum wioski **ul. Wiejską**, na końcu której skręcamy w prawo i mijamy **kościół**. Czterysta metrów dalej skręcamy w lewo i wyjeżdżamy na łąki i pola. Nasza droga zatacza łuk w prawo i dociera na skraj lasu. Tu znów zakręca - najpierw w lewo, potem w prawo i wjeżdża w głąb lasu. Jedziemy cały czas prosto ok. 2,5 km i wyjeżdżamy z lasu do **Krzyżowej Doliny**. Tu na głównym skrzyżowaniu skręcamy w lewo i wjeżdżamy na **zółty szlak rowerowy**. Za wioską wjeżdżamy do lasu i dojeżdżamy do skrzyżowania gdzie skręcamy w prawo i wyjeżdżamy w **Nowej Schodni**. Jadąc główną drogą, docieramy do przejazdu kolejowego, za którym skręcamy w prawo. Jedziemy **ul. Kolejową** obok stacji, a potem **Huty Małapanew**, przejeżdżamy przez **most na rzece** i tuż za nim na skrzyżowaniu skręcamy w lewo i dojeżdżamy do **centrum Ozimka**, gdzie kończymy wycieczkę.

opis trasy, zdjęcia i mapa:

Przemysław Supernak, SuperGlob

<https://pl-pl.facebook.com/superglob1/>